

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2021/22

Destinace (země, město): Velká Británie, Glasgow

Jméno, příjmení: Katarína Čermáková

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): University of Glasgow,
School of Modern Languages & Cultures

Lektorát českého jazyka a literatury na University of Glasgow je součástí School of Modern Languages and Cultures. Studenti si mohou zvolit česká studia jako povinný i volitelný předmět. Cílem je integrovat češtinu srovnávacím způsobem do celkového programu School of Modern Languages and Cultures, kde se vyučuje sedm různých jazyků a kultur.

Češtinu je možné studovat v rámci Comparative Literature, která zahrnuje kurzy literární, ale i literárně-historické, srovnávací (například kurz srovnávací české a polské literatury 20. století ale i starší, kurz české a polské historie), kurz historie cenzury, kurz českého filmu a samozřejmě i kurzy jazykové na různých úrovních pokročilosti.

Další možností je zvolení češtiny jako cizího jazyka. V tom případě jde o kurzy tzv. Subsidiaries. V takovém případě nezáleží na tom, který obor si student volí jako obor hlavní.

Češtinu lze na různých úrovních pokročilosti studovat také v rámci spolupráce s College of Social Sciences, jakož i PhD. studies. Studenti PhD. studies mají dvě hodiny týdně češtiny navíc. Akademický rok je rozdělen do dvou semestrů (11 týdnů) a zkuškového období (4 týdny).

V tomto roce navštěvovalo kurzy češtiny a české kultury celkem 14 studentů. Podle ročníků studovali v 1. ročníku 2 studenti, ve druhém 3, ve třetím 0, ve čtvrtém 3 a v PG studiu 4 studenti.

Výuka češtiny je v co nejvyšší možné míře vedena v cílovém jazyce. Od první úrovně (A1 Beginners) až do úrovně Ph.D. studia, kde se mluví pouze česky (tito studenti dosahují průměrné úrovně B2). (Studenti, kteří stráví několik semestrů v ČR, dosahují úrovně C1.) Studenti Ph.D. a Social Sciences se soustředí na práci s cílovými texty, které potřebují ke svému studiu a výzkumu.

Lektorka měla po celý rok k dispozici svoji pracovnu s počítačem společně s lektorkou z Polska a ruským lektorem. Učebny jsou dostatečně vybavené veškerou potřebnou technikou a zázemím. Lektorka má i možnost kopírování materiálů dle potřeby a má také přístup do budovy během víkendů a prázdnin.

Spolupráce s katedrou i kolegy je na vysoké úrovni. Lektor sice nemá smlouvu s univerzitou (má status *Affiliated*), ale má přístup do univerzitního systému i do knihovny. Má k dispozici zaměstnaneckou slevu při návštěvách univerzitních zařízení (například Recreation Center), může se účastnit výletů organizovaných univerzitou pro mezinárodní studenty a ostatní zaměstnance. Univerzita ovšem nenabízí žádné ubytování ani případný finanční příspěvek na bydlení.

V letošním školním roce proběhly závěrečné zkoušky opět online. Písemné i ústní testování se organizovalo přes studentský portál Moodle. Ústní zkoušky potom probíhaly přes Zoom. Písemná část se archivuje v Moodle a ústní část v Zoom.

V příštím školním roce dojde k několika organizačním změnám u testování i výuky. Některé nejsou zrovna změnou k lepšímu. Ve snaze sjednotit co nejvíce systém výuky u všech jazyků do jednoho dochází k vymezování hranic u všech rámcových kategorií kurzů. Jedná se nejen o způsob a podobu závěrečných zkoušek, ale i o detaily jako zkoušení během semestru, jak má vypadat kurz na Moodle, jaké způsoby testování, cvičení a přípravy používat. Bohužel jsou tyto změny častěji podle velkých jazyků, než podle jazyka jako je čeština nebo polština.

Největší změna, která ovlivní výuku češtiny, je omezení počtu vyučovaných hodin u kurzů na úrovni Czech 2, kde dojde ke zkrácení ze 4 hodin týdně na pouhé 3 hodiny týdně.

Co se týká zkoušek, zůstává ústní zkoušení u úrovně Czech 1 (Pre-Honors) online přes Zoom a musí se nahrávat. U úrovně Czech 2 se očekává, že ústní zkouška proběhne osobně a také s nahrávkou. Písemné závěrečné zkoušky zůstávají na Moodle.

I přes všechny tyto komplikace se snažíme vycházet naším studentům maximálně vstříc a trávíme s nimi spoustu hodin mimo výuku, abychom jim pomohli se studiem, materiály navíc i s případnými jinými podklady a překlady k jejich výzkumu.

School of Modern Languages and Cultures pravidelně organizuje setkání zaměstnanců a vyučujících se studenty. Ti zde mají možnost prodiskutovat případné problémy, námítky, návrhy a klást otázky týkající se jednotlivých kurzů. Tato setkání se konají pravidelně a jsou hodnocena velice kladně. Výuka češtiny má výborný ohlas i díky individuálnímu přístupu.

Možná i tento individuální přístup nese svoje ovoce. Naše studentka Kirsten McMullan byla vítězkou Susanna Roth Translation Competition organizované Českým centrem v Londýně ve spolupráci s Českým literárním centrem v roce 2021.

Vítězem stejné soutěže se v následujícím roce 2022 stal také náš student – Neil McCallum.

Gratulujeme oběma!

Česká studia na univerzitě v Glasgow jsou jediná ve Skotsku. Jejich organizace a propojení s ostatními obory umožňuje široký záběr poznávání české kultury, historie i jazyka, jaký není možný na českých univerzitách, protože naše obory jsou předem dané. Na School of Modern Languages and Cultures si student vybírá předměty podle svého vlastního zájmu. Ve stávajícím rozsahu můžou dále existovat i díky podpoře Programu českého kulturního dědictví v zahraničí.

Mé díky patří Janu Čulíkovi a Mirně Šolič bez jejichž práce, vynaložené energie a podpory by česká studia v Glasgow nebyla taková, jaká jsou.

Glasgow, 30. 7. 2022

Mgr. Katarína Čermáková, Ph.D.